

**SYLABUS**  
**DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2028**  
(skrajne daty)  
Rok akademicki 2027-2028

**1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE**

|                                                       |                                             |
|-------------------------------------------------------|---------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu                                      | <b>Spektrum autyzmu w ujęciu systemowym</b> |
| Kod przedmiotu*                                       |                                             |
| nazwa jednostki prowadzącej kierunek                  | Kolegium Nauk Społecznych                   |
| Nazwa jednostki realizującej przedmiot                | Instytut Pedagogiki                         |
| Kierunek studiów                                      | Psychologia                                 |
| Poziom studiów                                        | Jednolite magisterskie                      |
| Profil                                                | praktyczny                                  |
| Forma studiów                                         | stacjonarna                                 |
| Rok i semestr/y studiów                               | V rok, semestr 9                            |
| Rodzaj przedmiotu                                     | kształcenia specjalnościowego               |
| Język wykładowy                                       | polski                                      |
| Koordinator                                           | dr Tomasz Gosztyła                          |
| Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących | mgr Joanna Fularz                           |

\* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

**1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS**

| Semestr (nr) | Wykł. | Ćw. | Konw. | Lab. | Sem. | ZP | Prakt. | Inne (jakie?) | Liczba pkt. ECTS |
|--------------|-------|-----|-------|------|------|----|--------|---------------|------------------|
| 9            | -     | 15  | -     | -    | -    | -  | -      | -             | 3                |

**1.2. Sposób realizacji zajęć**

☒ zajęcia w formie tradycyjnej

☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku):** zaliczenie z oceną

**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Zaliczenie przedmiotów: Psychologia rozwoju człowieka, Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży, Diagnoza rozwoju dzieci

**3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE**

**3.1 Cele przedmiotu**

|    |                                                                                                                                                                                 |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| C1 | Student pozna specyfikę funkcjonowania osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu z uwzględnieniem wieku, płci i kontekstu środowiska społecznego.                                 |
| C2 | Student będzie potrafił określić i zaplanować pomoc dla osoby ze spektrum autyzmu z uwzględnieniem jej indywidualnych potrzeb oraz konkretnego środowiska, w jakim funkcjonuje. |
| C3 | Student będzie posiadał podstawowe umiejętności i kompetencje społeczne, wymagane podczas pracy i wspierania osób ze spektrum autyzmu.                                          |

### 3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

| EK (efekt uczenia się) | Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Odniesienie do efektów kierunkowych <sup>1</sup> |
|------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| EK_01                  | posiada rozszerzoną wiedzę o procesach emocjonalnych i motywacyjnych i stanach afektywnych człowieka, oraz uporządkowaną wiedzę na temat biologicznych, psychologicznych, społecznych uwarunkowań zachowania człowieka, powiązań między nimi, rozwoju i wychowania człowieka, a także zaburzeń neurorozwojowych; zna podstawy neuropsychologii. Potrafi wykazać się wiedzą o:<br>- zaburzeniach ze spektrum autyzmu, ich występowaniu oraz objawach w różnych okresach rozwoju; o obszarach oddziaływań psychologicznych oraz o zadaniach i kompetencjach psychologa w zakresie wspierania osób ze spektrum autyzmu;<br>- obszarach oddziaływań osób pozostających w interakcjach z osobami ze spektrum autyzmu (wsparcie nieprofesjonalne) oraz o sposobach wspierania sieci osób zaangażowanych w pomoc jednostkom ze spektrum autyzmu; | K_W14<br>K_W18<br>K_W67                          |
| EK_02                  | potrafi wyszukiwać i przetwarzać wiedzę na temat rozwoju i funkcjonowania człowieka, zaburzeń psychicznych oraz diagnozy i pomocy psychologicznej, a dodatkowo obserwować, diagnozować, racjonalnie oceniać złożone sytuacje oraz analizować motywy i wzory ludzkich zachowań oraz wykorzystywać je do projektowania działań diagnostycznych i pomocowych. Dzięki zdobytym umiejętnościom:<br>-Dobiera i wykorzystuje dostępne materiały, środki i metody pracy w celu projektowania i efektywnego realizowania działań wspierających osoby z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w różnym wieku życia i w różnych środowiskach.<br>-Animuje prace w zakresie procesów wsparcia psychologicznego indywidualnego i grupowego dla osób ze spektrum autyzmu.                                                                                    | K_W72<br>K_U01<br>K_U05<br>K_U56                 |
| EK_03                  | jest gotów do zachowań profesjonalnych wynikających z podejmowanej działalności naukowej, diagnostycznej, profilaktycznej i terapeutycznej na rzecz podnoszenia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | K_K03                                            |

<sup>1</sup> W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

|  |                                                                                       |  |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | jakości wspierania w zakresie opieki i zdrowia psychicznego osób ze spektrum autyzmu. |  |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------|--|

### 3.3 Treści programowe

#### A. Problematyka wykładu

Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

| <b>Treści merytoryczne</b>                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Osoba ze spektrum autyzmu i jej mikrosystem (relacje z rodziną) - wpływ poziomu funkcjonowania według zasady sprzężeń zwrotnych - jakości i ilości oddziaływań terapeutycznych i dbania o podsystemy: małżeński, rodzicielski i rodzeństwa. |
| 2. Osoba ze spektrum autyzmu a oddziaływania mezosystemowe (relacje rodziny i szkoły/ośrodka z dzieckiem) - analiza wspierających i utrudniających proces terapii czynników mezosystemowych.                                                   |
| 3. Osoba w spektrum autyzmu w środowisku: system szkolny, rówieśniczy, sąsiedzki, lokalny.                                                                                                                                                     |
| 4. Osoba ze spektrum autyzmu w makrosystemie - społeczne czynniki warunkujące funkcjonowanie osób w spektrum (kulturowe, prawne, oświatowe).                                                                                                   |

### 3.4 Metody dydaktyczne

Zajęcia warsztatowe: analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja, burza mózgów), metody aktywizujące, studia przypadku.

## 4. METODY I KRYTERIA OCENY

### 4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

| Symbol efektu | Metody oceny efektów uczenia się<br>(np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć) | Forma zajęć dydaktycznych<br>(w, ćw, ...) |
|---------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|
| EK_01         | diagnoza zasobów osoby w spektrum autyzmu, obserwacja w trakcie zajęć                                                                   | ćw                                        |
| EK_02         | diagnoza zasobów osoby w spektrum autyzmu, obserwacja w trakcie zajęć                                                                   | ćw                                        |
| EK_03         | obserwacja w trakcie zajęć                                                                                                              | ćw                                        |

### 4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Diagnoza zasobów osoby w spektrum autyzmu (z uwzględnieniem propozycji wsparcia)</p> <p>ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)</p> <p>ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)</p> <p>ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)</p> <p>ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)</p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami) |
| ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60% (niezadowalająca wiedza, liczne błędy).          |

## 5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

| Forma aktywności                                                       | Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności |
|------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów                   | 15                                                |
| Inne z udziałem nauczyciela akademickiego:<br>- udział w konsultacjach | 1                                                 |
| Godziny niekontaktowe – praca własna studenta:                         |                                                   |
| - studiowanie literatury                                               | 19                                                |
| - przygotowanie do zajęć                                               | 20                                                |
| - przygotowanie do kolokwium                                           | 20                                                |
| SUMA GODZIN                                                            | 75                                                |
| <b>SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS</b>                                  | <b>3</b>                                          |

\* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

## 6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

|                                  |   |
|----------------------------------|---|
| wymiar godzinowy                 | - |
| zasady i formy odbywania praktyk | - |

## 7. LITERATURA

### Literatura podstawowa:

Attwod T. (1998). *Zespół Aspergera*. Poznań: Wydawnictwo Harmonia.  
Hendrickx S.(2018). *Kobiety i dziewczyny ze spektrum autyzmu. Od wczesnego dzieciństwa do późnej starości*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.  
Furgał E.(2022). *Dziewczyna w spectrum*. Ożarów Mazowiecki: Wydawnictwo Linia.  
Płatos, M. (red.) (2016) *Ogólnopolski Spis Autyzmu. Sytuacja młodzieży i dorosłych z autyzmem w Polsce*. Warszawa: Stowarzyszenie Innowacji Społecznych „Mary i Max”.

### Literatura uzupełniająca:

Janiakowie W. i J. (2021). *Książka o człowieku w spektrum autyzmu*. Szczecin: Wydawnictwo Natuli.  
Młynarska M. (2008). *Autyzm w ujęciu psycholingwistycznym*. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej